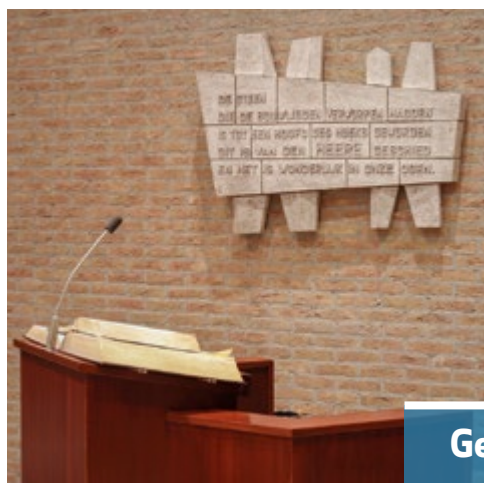

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

AAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Vlissingen

06/05/2021
jaargang 99

nr **32**

Van 1952 tot 1999 wordt de gemeente van Vlissingen in het ambt gediend door B. Verheij. Eerst acht jaar als diaken, daarna als ouderling. Bij zijn afscheid merkt ds. R. Kattenberg in Gomarus op: 'Broeder Verheij heeft z'n sporen getrokken in de gemeente. Bij hoevelen is hij niet binnen geweest voor huisbezoek, ziekenbezoek of bijzonder bezoek. God gaf hem een goede gezondheid, een sterke stem en een meelevend hart. (...)

De krachten om in het ambt te dienen, komen niet uit de mens, nee, die komen uit Israels God! Hem danken wij voor alles wat Hij de gemeente in onze broeder heeft geschonken'. Na het overlijden van Verheij, op 25 maart 2009, schrijft de kerkenraad: 'Hij mocht, na een leven van rijk getuigenis over Gods bewezen genade, ingaan in de vreugde zijns Heeren. Let op den vrome en zie naar den oprechte, want het einde van dien man zal vrede zijn'.

Jobs geloofsbelijdenis

Geliefde lezers, de woorden van onze meditatie worden weleens Jobs geloofsbelijdenis genoemd. Toch weet de spreker van deze woorden ook van een zware en een moeilijke weg in zijn leven.

Want ik weet: mijn Verlosser leeft.
Job.19:25a

W ordt er soms niet gesproken over de 'lijder van het Oude Testament'? En met recht, als we de woorden van onze meditatie bezien in het geheel van het Bijbelboek! Woorden van Job, van wie we een rijk getuigenis lezen door de alwetende God ons nagelaten: '... en dezelfde man was oprecht en vroom en godvrezende en wijkende van het kwaad' (Job 1:1). We lezen van zijn rijkdommen, zijn gezinsleven en de zegen des Heeren in zijn persoonlijke leven.

Maar we weten ook hoe het in korte tijd zo totaal anders is geworden. Dezelfde Job komt op de ashoop terecht en krabt zich met een scherp. Zouden we daarbij troostwoorden verwachten van vrouw en van vrienden, ook daarin worden we teleurgesteld. De Schrift tekent het eerlijk op en laat ons zien dat mensen nietige vertroosters zijn. Zelfs wordt deze godvrezende Job door vrienden in de steek gelaten en door zijn vrouw benauwd. Toch mag hij vasthouden aan zijn oprechtheid en horen we hem getuigen: 'De HEERE heeft gegeven en de HEERE heeft genomen; de naam des HEEREN zij geloofd'.

In tegenspoed geduldig

Er is ook een tijd gekomen dat Job in de uiterste donkerheid terechtkwam en zelfs zijn geboortedag ging vervloeken. Wat

een diepe en onbegrijpelijke weg ging de Heere toch met Zijn knecht Job! We kunnen, ook na ontvangen genade, als alles in ons leven ongeveer gaat zoals wij dat hadden uitgedacht, zo gemakkelijk en gedachteloos spreken van: 'Dat wij in alle tegenspoed geduldig, in voorspoed dankbaar zijn mogen, en in alles dat ons nog toekomen kan, een goed toevorst hebben op onze getrouwe God en Vader' (Heidelbergse Catechismus, Zondag 10). Maar als de weg die de Heere bepaalde eens totaal tegenstrijdig is met de onze? Als er dan niets meer te zien is en het donker is in de ziel? Wat een genadeles als er dan iets mag worden geleerd van onderworpenheid en eenswillendheid met 's Heeren weg!

Er is er maar Eén geweest, Die werkelijk altijd de wil van Zijn Vader heeft bedoeld. Dat was de Verlosser, Die Job in onze tekstwoorden weer in het oog mag hebben! De grote Lijder en de Knecht des Vaders. Om Verlosser te zijn, riep Hij tot Zijn Vader: 'Mijn Vader, indien het mogelijk is, neem deze drinkbeker van Mij weg. Doch niet Mijn wil, maar Uw wil geschiede'. Hij was de grote Verlosser, de Goël, in alles onderworpen aan 's Vaders wil. Zo heeft Hij voor de zonden van al de Zijnen verzoening aangebracht en maakte Hij waar: 'Laat dezen henengaan'.

Mijn pad gekend

Wel, lezers, in de voorbede van deze grote Voorbidder was ook Job begrepen! Bij alles wat hem wedervaart, mag hij nu weer een geloofsoog opslaan. Er komt uitkomst in de duistere nacht.

Zo krachtig en zo helder breekt het geloof door, dat hij roept, na alles wat hiervoor is opgetekend: 'Want ik weet: mijn Verlosser leeft'. De kanttekening zegt hierbij: 'Zo verklaar ik nu dat ik geloof dat de beloofde Messias mijn Zaligmaker is, Die mij ten jongste dage ten eeuwiggen leven opwekken zal'. Hier wordt het waar bij Job, zoals het was bij de dichter van Psalm 142 vers 2: 'Als mij geen hulp of uitkomst bleek, Wanneer mijn geest in mij bezweek, En overstelpt was door ellend', Hebt Gij, o Heer, mijn pad gekend'.

Dan wordt ook ervaren dat deze Verlosser een levende Verlosser is. Christus vergeet de Zijnen niet en de hoge Majesteit wil Zichzelf in en door deze Verlosser neder-

ds. A.J. de Waard,
Urk

In dit nummer

4 Sluiting van kerken

10 Zoals een moeder troost...

20 Koning Sálomo en zijn levenseinde

- 2 Jobs geloofsbelijdenis
- 3 De zaligspreekingen [18]
- 5 De Emmaüsgangers [5]
- 6 De eredienst [3]
- 7 Goed begrepen
- 8 Gemeenten in de grote stad [3]
- 9 Vijf visioenen van Amos? [3]
- 11 Bijbelstudie 1 Petrus [18]
- 12 Boekennieuws
- 13 Kerknieuws
- 13 Berichten
- 14 Kerkdiensten
- 19 Jeugdtribune

De zaligsprekingen [18]

De christelijke zachtmoedigheid

'Zalig zijn de zachtmoedigen; want zij zullen het aardrijk beërven.'
Mattheüs 5:5

Thomas Watson

buigen tot schuldige zondaren. Arme Job? Ja, als het over het tijdelijke gaat en over de omstandigheden. Misschien zijn er wel lezers die met aandacht meelezen in deze overdenking. Die er iets van moeten ervaren en moeten beleven dat hun pad gaat als door de zee. Vele zijn dan de tegenspoeden en de krommingen op hun levenspad. Als er dan geleerd wordt dat we alles zijn kwijtgeraakt vanwege onze zonden, als we van nature schuldig staan door onze afval van de hoge Majesteit, wat is onze staat dan toch een treurige staat. Waar moet dit toch eindigen, geliefde lezers, als we zo onze levensweg vervolgen? Of is het al ons uitzien geworden om deze wetenschap van Job ook te mogen leren?

Job mag Hem in het oog krijgen en deze Christus treedt met recht op als de Losser! Hij is de 'Nabestaande' en van Hem lezen we: 'Hij is de broederen in alles gelijk geworden, uitgenomen de zonde'. Hij is arm geworden en is de dood in gegaan. Hij heeft Zijn bloed gestort, opdat doodschuldigen zouden worden gelost en verlost. Deze verlossing betekent ook dat al de Zijnen in Hem begrepen zijn. Hij is uit de dood weer opgestaan en heeft het waargemaakt: 'En Ik geef hun het eeuwige leven; en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid, en niemand zal dezelve uit Mijn hand rukken' (Joh.10:28).

Rijke wetenschap

Geliefde lezers, is dat nu geen rijke wetenschap? De poorten der hel zullen Gods Kerk niet overweldigen. Nee, dat wil niet zeggen dat er geen aanvallen zullen zijn en geen worstelingen moeten worden doorgemaakt. Wat is er aan de levensboom van Job bijzonder geschud, maar wat mocht hij er gelouterd als goud uitkomen. Alleen op grond van de genade aan hem bewezen en in hem verheerlijkt.

Verdiend en verworven door de Koning van Zijn Kerk; de grote Losser en de Voleinder des geloofs.

Hij leeft, zo getuigt Job, en dat geeft roemtaal. Een levende Verlosser, daar moet de Kerk het nog van hebben! De Vorst van Pasen, Die het beloofde: '... en zie, Ik ben met ulieden, al de dagen tot de voleinding der wereld'.

Nu aan ons de persoonlijke slotvraag: is Jobs belijdenis door genade ook de onze al geworden?

Wij zijn nu toegekomen aan de derde stap op de weg die naar de gelukzaligheid leidt: de christelijke zachtmoedigheid. 'Zalig zijn de zachtmoedigen'. Zie hoe de Geest van God 'de verborgen mens des harten' met een veelheid van genadegaven tooit! Het werk van de Heilige Geest is niet alleen bijzonder, maar ook veelzijdig. Het maakt het hart zachtmoedig, rein, vreedzaam, enz. De genadegaven worden dan ook met een borduurwerk vergeleken, dat verschillend en gevarieerd is in zijn bloemen en kleuren (Ps. 45:14). In de woorden ligt een opdracht, en die opdracht brengt, net als de duif, een olijfblad in haar bek mee: Zij zullen het aardrijk beërven.

Het punt waarbij ik zal stilstaan, is dat zachtmoedige mensen gezegende mensen zijn. Om dit goed te begrijpen, moeten we weten dat er een tweevoudige zachtmoedigheid is: zachtmoedigheid jegens God en zachtmoedigheid jegens de naaste.

Zachtmoedigheid jegens God en zachtmoedigheid jegens de naaste
Ten eerste. Zachtmoedigheid jegens God. Die zachtmoedigheid houdt twee dingen in:

- 1) Onderwerping aan Zijn wil.
- 2) Meegaandheid jegens Zijn Woord.

- 1) Onderwerping aan Gods wil.

Deze onderwerping is er als wij ons, onder dat wat God over ons beschikt, rustig gedragen, zonder boos te worden of te morren. 1 Samuël 3:18: 'Hij is de HEERE, Hij doe wat goed is in Zijn ogen'. De christen met zijn zachtmoedige geest zegt: Laat God maar met mij doen wat Hij wil; laat Hij naar het Hem behaagt mijn omstandigheden bepalen. Ik zal me onderwerpen.

God ziet wat het beste voor mij is, of ik vruchtbare grond zal krijgen of onvruchtbare. Hij moge Zijn werk verdelen naar dat het Hem behaagt; het is voldoende dat God dat heeft gedaan. Er was bij de profeet een geest van weerbarstigheid toen hij twistte met God: 'Billijk is mijn toorn ontstoken, ten dode toe' (Jona 4:9).

- 2) Meegaandheid jegens Gods Woord.

Die is er als we gewillig zijn om het Woord in onze ziel heerschappij te laten voeren en wij volgzaam zijn als het over alle wetten en grondregels ervan gaat. Wie zichzelf voegt naar wat God bedoelt, is zachtmoedig van geest. Hij maakt geen aanmerkingen op het onderwijs door het Woord, maar hij twist wel met de verdorvenheden van zijn hart. Wat Cornelius tegen Petrus zei, had de geur van een zachtmoedige geest: 'Wij zijn dan allen nu hier tegenwoordig voor God, om te horen al hetgeen u van God bevolen is' (Hand. 10:33). Wat is het gelukkig als het Woord dat met majesteit komt, met zachtmoedigheid ontvangen wordt (Jak. 1:21).

Ten tweede. Meegaandheid jegens mensen.

Basilius de Grote noemt dit het onuitwisbare merkteken van een ziel die genade bezit: Zalig zijn de zachtmoedigen. Om dit te verduidelijken, zal ik laten zien wat deze zachtmoedigheid is. Zachtmoedigheid is een genadegave waardoor Gods Geest ons in staat stelt onze hartstocht te matigen. Het is een genadegave. De filosoof noemt haar een deugd, de apostel noemt haar een genadegave (Gal. 5:22). (wordt vervolgd)

Uit: "De zaligsprekingen",
Thomas Watson
(uitg. Den Hertog).

Sluiting van kerken

Het wetsvoorstel dat vooral bedoeld is om bedrijfspanden, zoals slachthuizen, te kunnen sluiten wanneer de coronamaatregelen worden genegeerd en er vervolgens besmettingen zijn, wordt uitgebreid tot kerken en andere levensbeschouwelijke gebouwen. Dat riep veel reacties op.

ds. W. Silfhout,
Capelle aan den IJssel

Anvankelijk wilde het kabinet de kerken een uitzonderingspositie geven met het oog op de godsdienstvrijheid en de scheiding van kerk en staat. De Raad van State vond dat niet terecht.

Op grond van dit wetsvoorstel moeten ook kerken die brandhaarden van het coronavirus blijken te zijn, door de burgemeester maximaal tien dagen gesloten kunnen worden. De tijdelijke sluiting is al mogelijk na een clusteruitbraak bij drie of meer geïnfecteerde personen.

De burgemeester moet bij het uitoefenen van zijn bevoegdheid wel aan vele zorgvuldigheidseisen voldoen. Het moet aannemelijk zijn dat het betreffende pand werkelijk de bron van de infecties is geweest.

Ook moeten er aanwijzingen zijn dat de verspreiding van het virus via de personen op die locatie nog gaande is.

Als het om de kerken gaat, moet de burgemeester met de kerken en de GGD nagaan of na zo'n besmetting minder vergaande stappen toereikend zijn. Ook moeten de burgemeester en de kerk overleggen over de vraag hoe de gevolgen zo beperkt mogelijk kunnen worden gehouden.

Kerk en staat

Betekent het schrappen van deze uitzonderingspositie voor kerken schending van het grondwettelijke recht op vrijheid van godsdienst? Is het in strijd met de scheiding van kerk en staat?

De Raad van State sluit sluitingsmaatregelen tegen kerken niet voor honderd procent uit. Een tijdelijke sluiting is in die visie geoorloofd, mits dat noodzakelijk is voor het beschermen van de volksgezondheid en de sluitingsbevoegdheid formeel wordt geregeld in een wet.

Artikel 6 van de Grondwet luidt: 'Ieder heeft het recht zijn godsdienst of levensovertuiging, individueel of in gemeenschap met anderen, vrij te belijden, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet'. Beperking van dat recht is volgens het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens alleen mogelijk bij wet en als dat in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van de openbare veiligheid, voor de bescherming van de openbare orde, gezondheid of goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen. Als we het wetsvoorstel in dat verband bezien, lijkt er op juridische gronden weinig tegen in te brengen.

Maatschappelijk klimaat

Waarom dan toch het wetsvoorstel duiden als 'onthutsend en verontrustend'. Gaat hier inderdaad een wissel om waarin de grondwettelijke bescherming van de kerk op de tocht staat? In dat geval moet met alle mogelijke middelen geprobeerd worden te voorkomen dat de wet tot stand komt.

Het gaat hier niet slechts om een wettelijk kader te scheppen, waardoor de overheid in bijzondere gevallen kerken kan sluiten. De positie van de kerk is dus in het geding. Deze positie is velen een doorn in het oog. Tekenend is dat in reactie op de recente gebeurtenissen in Krimpen aan den IJssel en Urk meerdere Kamerleden op sociale media al lieten weten een eind te willen maken aan de uitzonderingspositie voor kerken. Het is 'niet langer uit te leggen'. Het tekent het overheersende gevoel in de samenleving. Het besef van en daardoor het begrip voor de eigen positie van de kerk verdwijnt langzaam maar zeker. Dat behoeft ons niet te verwonderen. Als jongeren van huis uit geen enkel godsdienstig besef meekrijgen of zelfs van hun ouders alleen maar kritiek op de kerk horen, dan ligt het voor de hand dat die jongeren niets met de kerk hebben en geen onderscheid meer zien tussen een voetbalclub en de kerk. En dat geldt helaas niet alleen voor jongeren.

Eigen rechtssfeer

In dat licht is het wetsvoorstel een weerspiegeling van het maatschappelijke klimaat in onze dagen.

De relatie tussen kerk en staat werd door Calvijn aangeduid met de termen geen 'recht in de kerk' maar wel een zeker 'recht omtrent de kerk'. Kort gezegd komt het hierop neer dat de staat niet mag ingrijpen in de interne verhoudingen van de kerk. De kerk zelf daarentegen heeft geen bevoegdheid in staatszaken. Calvijn koesterde enerzijds een grote hoogachting voor de overheid als dienaar van God. Anderzijds zocht hij de vrijheid van de kerk duidelijk te waarborgen. Zo beleed Calvijn dat zowel overheid als kerk er beide waren van Godswege, ieder met hun eigen rechtssfeer. In deze zin belijdt ook NGB 36.

Ook al is er formeel-juridisch geen steekhoudend bezwaar tegen het wetsvoorstel aan te voeren, tegelijk betekent het helaas weer een stap in de richting waarin de staat zich het recht binnen de kerk toe-eigent. Dat is zeker onthutsend en verontrustend.

De Gast als Gastheer

In het huis in Emmaüs staat de avondmaaltijd aangericht. Alle dingen zijn gereed. Opeens is de Vreemdeling geen vreemde meer. De onbekende Gast is de Gastheer.

J. van 't Hul,
Lieren

An de broodmaaltijd wordt de Gast ten dis geleid, maar Hij neemt Zelf de leiding. De Middelaar is het middelpunt. Als de grote Tafelheer en de Heer des huizes neemt Hij het brood, Hij zegent het ('door gebed en dankzegging', zegt de kanttekening), Hij breekt het en reikt het uit. Dat had Hij meer gedaan. Toen Hij in een woeste plaats een grote schare te eten had gegeven, had Hij ook het brood gezegend, gebroken en uitgedeeld (Luk. 9:16). Toen Hij, voordat Hij zou gaan lijden en sterven, het Heilig Avondmaal had ingesteld, had Hij dit ook gedaan, het brood nemen, breken en uitreiken (Luk. 22:19). Hij doet alleen het werk, de Emmaüsgangers mogen stil toezien. 'De kostelijke inzet van de breking des broods is het waarin Jezus Zich zeer dikwijls aan Zijn uitverkorenen openbaart, en daarom verlustigen zij er zich in' (Spurgeon).

'En hun ogen werden geopend, en zij kenden Hem' (Luk. 24:31). Christus kan een grote verborgenheid zijn, maar als het Hem behaagt Zichzelf te openbaren, toont

Hij dat Hij God is, Die verborgenheden openbaren kan en zegelen verbreken wil. Zo 'ontdekt' Hij Zichzelf. Zo komt Hij in de staat van Zijn verhoging als de Zoon van God in het vlees openbaar. Hun ogen werden geopend. Die twee mensen doen niet zomaar zelf de ogen open, kennelijk moet een ander dat doen. Hun ogen moeten geopend worden, door een Ander, door de onbekende Gastheer. En dat doet Hij ook. Hij opent hun ogen, opdat ze Hem kennen mogen, in de kracht van Zijn opstanding.

De nevels opgeklaard

'En zij kenden Hem'. Waar kennen ze Hem aan? Straks zeggen ze het zelf: '... en hoe Hij hun bekend was geworden in het breken des broods' (vers 35). Opeens zien ze Wie Hij is. Ze herkennen Hem, misschien niet eens zozeer door de manier waarop Hij het brood breekt, wellicht ook niet door Zijn doorboorde handen. Waar het om gaat is dit: ze kennen Hem terwijl Hij het brood breekt. En terwijl Hij het brood breekt (alsof Hij Zichzelf breekt), doet Hij ook de nevels weg, licht Hij de

sluiers op en neemt Hij de schellen van hun ogen, alsof Hij spreekt: 'Ziet, hier ben Ik'. Onderweg waren hun ogen gehouden dat ze Hem niet kenden. Nu worden hun ogen geopend, opdat ze Hem kennen. Dat is meer dan herkennen. Eerst opende Hij voor hen de Schriften, want die zijn het die van Hem getuigen. Nu opent Hij hen de geloofsogen, want die heeft Hij Zelf gemaakt. Nu mogen de Emmaüsgangers Hem zien in Zijn heerlijkheid. Ze zien hun Meester, Jezus, zoals Hij is, de opgestane Levensvorst, Die dood en hel overwonnen heeft. Hij is het Die hun vrede is, de Gegevene des Vaders, Die voor hen de schuld had betaald. Hij is dood geweest, maar Hij leeft! Geopende geloofsogen. Wat hebben Kleopas en zijn onbekende vriend opeens een andere kijk op Hem! 'Ze hebben een dubbele maaltijd voor lichaam en ziel. Zijn gunst sterkt meer dan de uitgezochtste spijzen' (I. Kievit). '... en Hij kwam weg uit hun gezicht' (Luk. 24:31b). Terwijl Hij het brood breekt, is Hij weg. De plaats aan het hoofd van de tafel is leeg. Er staat niet dat Hij verdwijnt, maar Hij houdt hun lichamelijke ogen opnieuw voor Hem gesloten. Hij verbergt Zich, trekt Zich van hen terug, want de dwalende schapen zijn terecht gebracht. Ze moeten nu leren door het geloof te leven en niet door aanschouwen, daarom 'komt Hij weg uit hun gezicht'. De lichamelijke Jezus moet worden de Christus der Schriften. Ze zijn weer met z'n tweeën. 'Het genezen hart kan nu Zijn lichamelijke tegenwoordigheid missen; als zij de Persoon hebben leren kennen, hebben zij de weldaden uit Hem meteen' (G. Wisse).

Komt, luistert toe

De raadsels zijn opgelost en knopen ontbonden. Opeens willen ze terug naar Jeruzalem. Vanmorgen hadden ze in de stad niets meer te zoeken, nu hebben ze in Emmaüs niets meer te zoeken. Ze gaan met haast, want ze lopen veel gemakkelijker dan vanmiddag. Het is donker in de natuur, maar licht in hun hart. In de slapende stad vinden ze de discipelen, die uit één mond tot hen zeggen: 'De Heere is waarlijk opgestaan en is van Simon gezien' (Luk. 24:34). En dan zeggen de Emmaüsgangers: Komt, luistert toe, gij de Heere van harte vreest, want wij hebben Hem ook gezien en Hij heeft avondmaal met ons gehouden. 'En zij vertelden hetgeen op den weg geschied was, en hoe Hij hun bekend was geworden in het breken des broods'.

(slot)

De wetslezing en de geloofsbelijdenis

Dat ontberen doet waarden, geldt zeker voor onze kerkdiensten. Toen vorig jaar juli na lange tijd gemeenteleden weer naar de kerk konden, was de blijdschap van hun gezicht af te lezen. Wat er gemist wordt, is iets persoonlijks.

ds. H. Brons,
Vlaardingen

Wat hebben mensen dan vooral gemist in de kerkdienst? Wie dat in juli aan kerkgangers zou vragen, zou verschillende antwoorden krijgen. Waarschijnlijk zou de lezing van de wet of de geloofsbelijdenis maar door weinigen genoemd worden. Toch maken wet en geloofsbelijdenis wezenlijk onderdeel uit van de eredienst. Dat is zo gewoon geworden dat we de voorlezer misschien in onze gedachten al voor zijn. Of misschien zo gewoon, dat onze gedachten al snel ergens anders zijn? Het lezen van de Tien Geboden is ontstaan bij de Reformatie. De wetsborden, die in veel oude kerkgebouwen hangen, zijn daar een stille getuige van. Toch zijn er al wel oudere sporen van de wetslezing. Niet voor niets kent de synagoge een vaste lezing uit de Thora. Ook in de Vroege Kerk was er aandacht voor praktische leefregels, maar dat onderwijs werd meer samenvattend gegeven.

Dat de Tien Geboden in onze eredienst klinken, is vooral te danken aan Calvijn. Hij zorgde zelf voor een berijming van de Tien Geboden. Tussen de eerste en de tweede tafel deed de voorganger een kort gebed.

Waarom zette Calvijn zich zo in voor de wetslezing? Later zal Abraham Kuypert pleiten voor wetslezing aan het einde van de dienst, zodat de gemeente de wet als richtsnoer voor een christelijk leven kan hanteren. Ook voor Calvijn had de wets-

lezing dit doel. Maar Calvijn wilde de wet ook gebruiken voor zelfbeproeving en ontdekking. Niet voor niets eindigde ieder vers van de door Calvijn berijmde Tien Geboden met een bede om ontferming.

Petrus Datheen

De gewoonte van Calvijn is al snel overgenomen door de gereformeerde kerken in Nederland. Petrus Datheen was een warm pleitbezorger. Anders dan bij Calvijn, werd de wet niet gezongen. Vanuit liturgisch oogpunt is dat beter. De voorlezer houdt de gemeente immers de wet voor, in plaats van dat de gemeente zelf de wet opzegt. Al snel werd het gebruik om de wet in de ochtenddienst te lezen. Zo doen wij dat nog. Ook voor ons gelden de beide doelen die Calvijn heeft gesteld, namelijk tot zelfbeproeving en als regel voor het christelijke leven. Dat komt tot uitdrukking in de berijming van de Tien Geboden zoals die achter in ons Psalmbok is opgenomen. De berijming begint met een uiting van diep ontzag voor Gods majesteit, in heilig beven, en rondt af met een gebed om een leven in dankbaarheid. Dat is tevens een gebed om geloof in de volmaakte Wetsvolbrenger Christus.

In sommige gemeenten wordt een van deze verzen elke zondag gezongen. Dat is geheel in de geest van Calvijn en belangrijker, ook in overeenstemming met de geestelijke functie van de wet als uitdrijver naar Christus.

De geloofsbelijdenis

De lezing van de geloofsbelijdenis heeft oudere papieren. Al vroeg ontstonden er

Calvijn wilde de wetslezing ook gebruiken voor zelfbeproeving en ontdekking.

Wat is zonde?

Begrippen uit het geloofsleven uitgelegd

We weten dat er kwaad is in de wereld. Mensen sterven bijvoorbeeld. Sommigen worden ziek. Er is ook groot verdriet. Waar komt het kwaad precies vandaan?

Sommigen denken aan de evolutie. De wereld is stap voor stap begonnen en langzaam moeten we proberen het kwaad te overwinnen. De Bijbel denkt daar echter principiële anders over. Anderen zoeken het kwaad in God. Na de zondeval zegt Adam dat God hem een vrouw heeft gegeven, door wie hij tot zonde kwam. De Bijbel echter herleidt zonde duidelijk naar ons mensen. Wij mensen zijn ongehoorzaam geweest tegen God. We lezen in Genesis 3 vers 6: 'en hij at'. Deze woorden wijzen op het eten van de verboden boom. Zonde is dus altijd ongehoorzaamheid tegen God.

Zonde begint dus niet pas in Genesis 4, waar we lezen van de moord van Kaïn op Abel. Dat is een gevolg van de zonde. De zonde zelf is ongehoorzaamheid. De Heere laat in de Schrift zien dat zonde heel concreet en heel duidelijk aanwijsbaar is. Zonde komt ook heel dichtbij. Het is ongehoorzaamheid tegen vader en moeder, ongehoorzaamheid tegen de overheid, ongehoorzaamheid tegen allen die over ons gesteld zijn.

Eigenlijk komen we de zonde overal tegen. We komen het zelfs tegen in ons denken. We komen het tegen in ons doen en laten. We komen het tegen in onze woorden. Keer op keer wil een mens iets anders dan wat God wil. De zonde is het levenselement van een gevallen mens. Zoals een vis zich thuis voelt in het water, zo voelt een gevallen mens zich thuis in de zonde.

De zonde heeft ook ingrijpende gevolgen. Reeds in Genesis 3 lezen we ervan. Adam en Eva worden verdreven uit het paradijs. Ook spreekt God een vloek uit over de gevallen mensen en de duivel. De zonde brengt de dood in de wereld. De zonde stelt ons schuldig voor God. Op de zonde staat een boete, de doodstraf (Gen. 2:17). En we weten dat boetes betaald moeten worden. De boete op de zonde is de dood. Er moet dus met de dood worden betaald voor de zonde.

Wie kan de boete voor de zonde betalen? Als wij dat zelf moeten doen, komt er nooit een einde aan. De schuld is eeuwig. Maar wat is nu het Evangelie? Het is de goede boodschap van God. God zond Zijn eigen Zoon in de wereld om voor de zonde te betalen. Op het kruis van Golgotha is de boete op de zonde volledig betaald. Allen die in de gekruisigde Christus geloven, staan weer recht voor God. De boete is betaald.

Zeg, weet jij van de boete, van de schuldbrief in jouw eigen leven? En is de boete reeds betaald? Het bloed van Christus is het enige en volkomen betaalmiddel. In het Evangelie biedt God het aan... Zonder prijs en zonder geld!

ds. W. Visscher, Amersfoort

In de rubriek Goed Begrepen leggen ds. J. Schipper en ds. W. Visscher wekelijks een geloofsbegrip uit. De rubriek is bedoeld voor jongvolwassenen, in de leeftijd van ongeveer 20 tot 40 jaar. Kinderen mogen ook meelesen. Ouders en grootouders ook.

kerkelijke symbolen of geloofsbelijdenissen, die al in de vroege Middeleeuwen volgens kerkelijke besluiten een vaste plaats kregen in de eredienst. De kerken van de Reformatie namen deze gewoonte over. Soms werden in dezelfde dienst wet, geloofsbelijdenis en het Onze Vader gelezen. Ten dele had dat een onderwijzende functie. Kerkleden konden dit onderwijs nu in de eigen taal horen en het zich op die manier eigen maken.

Juist de Twaalf Artikelen lenen zich daar goed voor. Ze zijn kernachtig, ook in hun nadruk op de weg van Christus in lijden, sterven en verhoging. In de Nederlandse kerken van de Reformatie was het al vroeg gebruik om de Twaalf Artikelen in de mid-dagdienst te lezen.

De gereformeerde hoogleraar Heyns heeft zich afgevraagd of het wel juist is dat de belijdenis wordt voorgelezen. Waar de wet aan de gemeente wordt voorgehouden, is de belijdenis juist een zaak van de gemeente zélf. Wat wij daar ook van vinden, wij hoeven onze liturgie niet te veranderen. We mogen in gedachten de woorden van de voorlezer persoonlijk beamen. Wie deze belijdenis met het hart door genade met het hart kan uitspreken, proeft een rijke schat. De woorden wijzen omhoog, waar Christus is, zittende ter rechterhand Gods. Zalig wie met ons Troostboek in Zondag 8-23 door het geloof van Zondag 7 zover mag zien. Daarom zijn wetslezing en geloofsbelijdenis onmisbare elementen van onze gereformeerde eredienst.

(volgende week deel 4: de lezing van de Schrift)

Den Haag-Scheveningen

Ook in de hofstad Den Haag verliest de kerk terrein. 'Maar zou de stad dan geen terrein kunnen zijn waar een roeping ligt voor hen die naar Gods Woord begeren te leven, voor hen voor wie het heil van mensenzielen weegt?

J. van 't Hul,
Lieren

Scriba M.M. van Winkelen: 'Willen we een woord voor de wereld hebben, dan zal eerst ons eigen hart vernieuwd moeten zijn.'

De Gereformeerde Gemeente te Den Haag werd geïnstitueerd in 1923. Tien jaar later sloot de gemeente in Scheveningen zich bij het kerkverband aan. Vanwege teruglopende ledentallen fuseerden beide gemeenten in 2017. Op 1 oktober 2017 gingen ze samen verder in de nieuwe gemeente Den Haag-Scheveningen. Dat was precies 17 jaar na de fusie van Den Haag-Centrum en Den Haag-Zuid.

Hoe gaat het nu met de gefuseerde gemeente? Is er jeugd, zijn er verenigingen?

'Rond het jaar 2000 hadden beide gemeenten samen zo'n 500 leden, momenteel zit de gefuseerde gemeente onder de 250 leden. We hebben dus structureel te maken met krimp'. De gemeente telt relatief veel ouderen. Ruim een derde van het aantal leden en doopleden is ouder dan 60 jaar. Een vijfde is jonger dan 20. 'Er zijn twee catechisatiegroepjes van zo'n 6 of 7 jongeren', zegt ouderling Van Winkelen. 'Op de grens met Scheveningen is er een reformatorische school, dat is een zegen. De reisafstanden naar de school zijn wel groot. Dit speelt regelmatig mee

in de overweging van gezinnen om zich elders te vestigen. Twee jeugdverenigingen werken intensief samen met de Christelijke Gereformeerde Thaborkerk in Scheveningen, een samenwerking waarin we ons verheugen. We hebben jaarlijks, onder coronavoorbehoud, ook een gezamenlijke kerkenraadvergadering'.

Hoe is het om kerk te zijn in de grote stad? Hoe anders is dat dan kerk te zijn op de biblebelt?

'Als je zondags naar de kerk gaat, is het een uitzondering als je iemand tegenkomt die ook naar de kerk gaat. Evangelisatie is dus meer dan ooit noodzakelijk. Daarom zijn we blij dat de classis Gouda heeft ingestemd met het voorstel om de klassicale evangelisatie vanuit de Eben-Haëzerkerk in Scheveningen voort te zetten. De functionaliteit van dat gebouw is uitgebreid en aangepast. Veldwerker M. van Velden uit Benthuizen mag, ondanks de beperkende omstandigheden, zegenrijk werk verrichten. Daar zetten vrijwilligers uit de classis zich voor in'.

Tegen welke specifieke problemen loopt u aan in de grote stad?

'Is het grootste probleem niet de onbekeerlijkheid van ons hart? Of je nu in de biblebelt woont of tussen mensen die Koranverzen reciteren, ons hart als bron van wanbedrijven dragen we altijd met ons mee. Willen we een woord voor de wereld hebben, dan zal eerst ons eigen hart vernieuwd moeten zijn'.

Iets wat de kerkenraad zorgen geeft, is het feit dat jonge gezinnen weg blijven trekken uit de stad. 'De huizenprijzen zijn bijzonder hoog. De afstanden tot school zijn groot. Er zijn weinig leeftijdsgenoten voor kinderen en jongeren. Voor de opbouw van de gemeente geeft dat zorgen. Het aantal kinderen en jongeren in de gemeente daalt. Deze ontwikkeling heeft ook gevolgen voor gemeenteleden in de middelbare leeftijd, die beschikbaar zijn voor de ambten en voor commissie- en verenigingswerk. Het is wel bemoedigend dat er ook personen en gezinnen zijn die zich geroepen voelen om hier te blijven, soms zelfs door hier naar toe te verhuizen'.

Kinderen en jongeren groeien in de stad op in een omgeving waar mensen anders doen en anders denken. 'Het is hier voor jongeren bepaald niet vanzelfsprekend om je als belijdend lid aan te sluiten bij de gemeente. Er zijn jongeren die met overtuiging tot die keuze komen. Er zijn er helaas ook die afhaken. Dat geeft grote zorg'.

Is er, met schroom wellicht, iets te zeggen over vrucht op de prediking?

'Toen Elia klaagde dat hij nog maar alleen was overgebleven, zag hij 7000 anderen over het hoofd. En hij was ook even kwijt dat de Héére Zijn Kerk in stand houdt. Laten we werken zolang het dag is, in het besef dat de nacht komt waarin niemand werken kan. De Heere werkt, dwars door onze dwaasheid heen: 'Geen onheil zal de stad verstoren, waar God Zijn woning heeft verkoren', zingt Psalm 46. Dat vraagt om het voortdurende gebed: Verlaat niet wat Uw hand begon, o Levensbron, wil bijstand zenden!'.

'Draagt het Woord onder ons vrucht? Dat kan een beklemmende vraag zijn als we kijken naar alle ontwikkelingen. Het kan ook een vertwijfelde vraag zijn als we zien op ons eigen hart. Maar het is ook een bemoedigende vraag, als we denken aan het woord uit Jesaja: 'Alzo zal Mijn woord, dat uit Mijn mond uitgaat, ook zijn, het zal niet ledig tot Mij wederkeren'. De Heere richt daarvan ook onder ons getuigenissen op'.

(volgende week deel 4, Eindhoven)

'De woorden van Amos, die onder de veeherders was, van Tekóá'
Amos 1:1a

Liefde van de Verbondsgod

Zal de bazuin in de stad geblazen worden, dat het volk niet siddere? Zal er een kwaad in de stad zijn, dat de HEERE niet doet? Zo klonk in het vorige artikel. Amos legt het uit.

ds. D. de Wit,
Borsssele

De HEERE zal geen ding doen, tenzij Hij Zijn verborgenheid aan Zijn knechten, de profeten, openbaar hebbe. Voordat de HEERE Zijn oordeel uitvoert, het is een verborgenheid van Zijn raad, openbaart Hij het eerst aan Zijn knechten. Deze knechten moeten gaan profeteren. En dat doet Amos. De leeuw heeft gebruld, wie zou niet vrezem? Amos heeft de bazuin gehoord. De leeuw staat gereed om zijn roof te verslinden. De leeuw heeft nu echter eerst gebruld in het spreken van de Heere HEERE tot de profeet. Nu kán hij niet anders. Hij moet profeteren, waarschuwen. Het is liefde. Liefde van de Heere Die over alles gaat. Liefde van de Verbondsgod Die Zijn volk liefheeft. Daarom waarschuwt Hij voor de sprong van de leeuw.

Gezichten

In deze oordeelsaankondigingen uit liefde, laat de Heere HEERE aan Amos drie gezichten zien, in hoofdstuk 7:1-9. In het eerste gezicht ziet Amos hoe de Heere sprinkhanen formeert. Dit gebeurt in het begin van het opkomen van het nagras. In het voorjaar begint het gras weer te groeien. Als het hoog genoeg is, wordt het voor de eerste keer gemaaid. Deze afmaaiing is voor de koning. De eerste

De leeuw staat gereed om zijn roof te verslinden. De leeuw heeft nu echter eerst gebruld in het spreken van de Heere HEERE tot de profeet.

snede, de beste, is dus al weg. Daarna komt het nagras. En op dat moment formeert de Heere sprinkhanen! Die vreten natuurlijk het overige helemaal op. Amos ziet wat zal gaan gebeuren en terstond, voordat het gebeurt, bidt hij: 'Heere HEERE, vergeef toch; wie zou er van Jakob blijven staan? Want hij is klein' (Am. 7:2b). Het gebed legt uit wat Amos heeft gezien. Het nagras ziet op Jakob en Jakob is klein.

Het beste gras was voor de koning. Wat is overgebleven, is gering. Er is al veel weg. Het is net als bij die herder uit Amos 3 vers 12, die twee schenkels en een stukje van een oor redt uit de muil van de leeuw. Er blijft maar een heel klein deel over. En nu dreigt dit kleine deel ook nog weggemaaid te worden. Dringend houdt Amos het de Heere voor: wie zou er van Jakob blijven staan? 'Want hij is klein'. Amos noemt Hem Heere HEERE. U mag het zeggen, want U

bent Heere en dan moet ik zwijgen. Maar U bent toch ook de Verbondsjehovah? Dat kleine overblijfsel dat begrepen ligt in het genadeverbond in Christus, dat zal Hij toch niet voor eeuwig wegdoen? Heere HEERE!

Het berouw van de Heere HEERE

Toen berouwde zulks de HEERE, zegt vers 3. Het zal niet geschieden, zo heeft Hij gesproken. Heeft de Heere dan berouw? In ieder geval niet zoals bij ons mensen. Er is bij de Heere geen verandering van gemoedstoestand. Hij is immers de onveranderlijke God! Dat heeft zojuist ook doorgeklonken in die grote Naam: de áltijd Dezelfde. Het gaat hier om wat Amos ziet. Eerst heeft de Heere het oordeel geopenbaard. Diezelfde God openbaart nu ook Zijn genade. Zo kan Gods volk ook niet zeggen als de Heere het oordeel op hun hart laat wegen: de HEERE is de Verbondsgod, dus het zal toch wel niet gebeuren. Dan kun je er niet achter kijken. Dan zie je de sprinkhanen komen waardoor alles zal worden weggevaagd. Wat gaf de Heere aan Amos een plek om de nood van het volk bij Hem bekend te maken. Amos bad voor een volk dat hem niet goed gezind was. Hij zag echter op de God van het genadeverbond, Die Zijn werk volvoeren zal en Zijn Kerk hebben zal. Dát deed hem de nood bij deze God bekendmaken. Hoe nodig is het dat Gods kinderen de nood van land en volk op het hart gebonden krijgen. En als de Heere dan Zijn oordeel nog inhoudt in de totale voleinding ervan, wordt het bevonden als een verandering, terwijl de HEERE áltijd Dezelfde blijft in Zijn recht en in Zijn genade.

(wordt vervolgd)

Onze moeders zijn
het hart van het
gezinsleven.

Zoals een moeder troost...

Heerlijk om vroeg in de morgen wakker te worden gemaakt door uw opgetogen kleuter(s): handen op de rug met een zelfgemaakt cadeautje van school. Uit hun mond klinkt misschien wel speciaal voor moeder een ontroerend versje of gedichtje. Wat later, bij het ontbijt, volgen de andere gezinsleden...

ds. D.W. Tuinier,
Kampen

van buiten naar de straat en van huis naar school, enzovoort.

Het grootste is als de HEERE Zijn genade verheerlijkt en u uit de volheid van een opgestane Christus doet leven. Dan voedt u uw kinderen niet alleen, maar dan staat uw óp-voeding in het teken van de eeuwigheid. Onvergetelijk is het voor opgroeiende kinderen als u - met de vaders! - met ernst en liefde het komende geslacht vertelt en voorleeft Wie God is, wie wij mensen zijn geworden in het paradijs, maar als u ook benadrukt dat de kinderen een nieuw hart nodig hebben en dat het mogelijk is, om Jezus' wil.

Moederdag, bijzonder! Kind van je moeder blijf je tot op hoge leeftijd. Om verschillende redenen is deze dag voor velen een moeilijke dag. We leven daarin met u mee. Vooral: we dragen u op in ons (ambtelijk) gebed.

Moeders in Israël

Vaders: weet u wat Adam heeft gedaan, toen hij voor het eerst zijn vrouw, als Godsgeschenk, onder ogen kreeg? Zingen! Manninne, zo jubelde hij uit (Gen. 2:23). Vraag is of u, door genade, dit loflied nog laat horen? Leest u vandaag Spreuken 31 eens. God geve dat u (opnieuw) gaat zingen!

Onze moeders zijn het hart van ons gezinsleven. In het Oosten draaide alles al om haar, ook al is het dat de man regeert! Vaders (en moeders!) worden van Godswege geroepen om hun kinderen op te voeden in de lering en vermaning des Heeren (Ef. 6:4). Daarvoor is nodig dat zij zelf persoonlijk onderwijs ontvangen op de leerschool van de Heilige Geest. Dan zijn zij als moeders in Israël! Ongetwijfeld gaan onze gedachten onder meer naar Eva, de moeder van Kaïn en Abel, naar

Sara, de moeder van Izak, naar Hanna, Samuëls moeder, naar Elisabet, de moeder van Johannes de Doper en naar Maria, de moeder van Immanuël.

Troosten

Ja, dat is een van de dingen waarin moeders goed zijn: troosten! Een kind weet dit heel goed. Waarom? Omdat het kind haar kind is en het kind aanvoelt: zij is mijn moeder. Al kan zij de pijn niet wegnemen, haar troost werkt. De profeet Jesaja kondigt, ondanks de rechtvaardige oordelen en de welverdiende straffen, troost aan: de HEERE troost de Zijnen, zoals een moeder haar kind (Jes.66:13). Daar wordt het verdriet anders van. De pijn gaat weg. Het wordt draaglijk. Ja, Hij neemt de schuld, het verdriet, de pijn over de zonde en alle gevolgen van hun zonden weg, in het offer van Zijn Zoon, Jezus Christus. Hij is de Trooster bij uitnemendheid!

Moeders, wat heeft God u een mooie en verantwoordelijke plaats gegeven. U leidt uw kinderen steeds verder in een groter wordende levenscirkel: van de wieg naar de box, van daar naar buiten, in de tuin,

Welbehagen

Moederdag biedt aanknopingspunten om met elkaar na te gaan wat Gods Woord over moeders, ouders en kinderen zegt. Wat is dat belangrijk, juist in deze tijd! Moederdag geeft ook aanleiding om terug te zien. Als u de balans opmaakt, blijft er schuld over...

Als u deze gedachten leest, is het misschien wel de dag des Heeren. Moederdag valt ook, jaarlijks, in de tijd tussen Pasen en Hemelvaart. Over enkele weken is het Pinksteren. Laat daarom moederdag een dag zijn van boete, schuld eigenen, belijden voor Gods aangezicht opdat u ook vergeving in Christus' offer ervaren zal. Welk een blijdschap en vreugde geeft dat! Daarin alleen ligt de hoop en de verwachting, voor u en voor het nageslacht. Het is Goede Vrijdag geweest. De paasdagen liggen achter ons. De Geest van Pinksteren verheerlijkt hemelvaartszegeningen, vanuit de bediening van de verheerlijkte Christus, Die zit aan de rechterhand van Zijn Vader. Door Zijn hand zal het welbehagen des HEEREN gelukkig (dat is: zeer voorspoedig) voortgaan (Jes. 53:10c).

Gedood, opgewekt en verhoogd

‘Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen’.

1 Petrus 3:18-22

**De geestelijke vreemdelingen worden uitgeschol-
den, bespot en belasterd. Ze menen dat ze ten
onrechte lijden.**

ds. M. Karens,
Middelburg

Dat is begrijpelijk. Petrus wijst hen op Jezus. ‘Want Christus heeft ook ééns voor de zonden geleden... (vers 18a). Wie kan uitspreken wat Christus heeft geleden de hele tijd van Zijn leven op aarde? Zijn lijden is onvergelijkbaar. Hij heeft geleden ‘voor de zonden’, dat wil zeggen: vanwege, omwille van. Zo verschrikkelijk is de zonde! Zo Godonterend en tot verwoesting van onze ziel. Heb ik door de Geest de ernst van mijn zonden leren zien? Wat een diep heilgeheim. Christus heeft geleden voor de zonden. Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen (vers 18b). Hij zonder zonden, als een onschuldig Lam van God. Uit eeuwige liefde. Christus leed en stierf voor de onrechtvaardigen. Petrus mocht dit geheim leren toen hij een strafwaardige zondaar voor God werd. Dan wordt Jezus Christus, de Rechtvaar-

dige, zo dierbaar en noodzakelijk (2:7a). De apostel wijst op: ‘Ik voor u...! Zo mogen dwalende schapen door het geloof leren: ‘Maar Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld; de straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem’ (Jes. 53:5a).

Recht en genade

Het doel is de verheerlijking van Zijn Vader. Maar Petrus noemt een ‘opdat’: ‘Opdat Hij ons tot God zou brengen’ (vers 18). Christus stierf om een diepgefallen zondaarsvolk terug te brengen in de gemeenschap van de heilige en rechtvaardige God, om dat volk met God te verzoenen in een weg van recht en genade. ‘Ons’. Dat zijn Rachab, Manasse, Levi, de moordenaar aan het kruis, maar ook Petrus en de geestelijke pelgrims aan wie hij schrijft. Mag u op goede grond ook uw naam invullen?

‘Niet alleen anderen, maar ook mij’. Dat is stof tot eeuwige verwondering. Christus is naar Zijn menselijke natuur gestorven, maar naar Zijn Godheid heeft Hij door de Geest Zijn lichaam opgewekt uit de dood (vers 18c).

De Heilige Doop

De apostel onderwijst ook over de Heilige Doop (de verzen 19 tot en met 22). Christus sprak ook tot de tijdgenoten van Noach. Zij waren en bleven ongehoorzaam. Het zondvloedwater werd hun rechtvaardige ondergang. Noach en zijn gezin zijn behouden dankzij het water en de ark. De Heilige Doop is een groot voorrecht. Dan zijn we gedragen in de ark van de kerk, onder de bediening van het genadeverbond. Kanttekening 50 geeft een toelichting: ‘Die doop behoudt onze zielen niet, die uitwendig is en waardoor de vuilheid van het lichaam wordt afgewassen, welke ook vele huichelaars en mondchristenen deelachtig zijn, maar, wil Petrus zeggen, die doop die inwendig is en door het bloed en de Geest van Christus aan onze zielen geschiedt’. Rust toch niet voordat u mag weten: het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, reinigt ons van alle zonden!

(wordt vervolgd)

Vragen

- Christus heeft geleden voor onrechtvaardigen! Geef de betekenis van ‘geleden’ (zie Heidelbergse Catechismus, Zondag 15) en van ‘onrechtvaardigen’.
- Wat noemt Petrus als doel van het lijden van Christus?
- Welke toelichting geeft kanttekening 50 bij de doop in vers 21?

Boekennieuws

"Verwachten" (verlangens en vragen van aanstaande moeders), Eline Zandee-Kranendonk, uitg. De Banier; 120 blz.; € 12,95.

Verwachten

De schrijfster van het boek "Verwachten", Eline Zandee, moeder in een samengesteld gezin, wil (jonge) vrouwen bemoedigen om tijdens hun zwangerschap hun gedachten te richten op God. Haar man Marcel vult dat aan in een gedicht: 'Heere, leer mij met gevouwen handen, volgend te verwachten'.

Ik wil graag enkele mooie gedachten uit het boekje met u delen. Samen een kindje verwachten is iets bijzonders. De Heere wil dit geschenk gebruiken om u dichter bij elkaar te brengen. Hoe diep de verbinding die je als ouders door je kinderen hebt ook kan zijn, er is geen diepere band dan de band van twee mensen die samen hun hart openleggen voor God. Gebruik deze negen maanden van voorbereiding ook om uw huwelijk te versterken. Denk daarbij niet alleen aan de aardse band, maar vooral aan de geestelijke band.

Kinderen zijn een onderdeel van Gods schepping. Wij ontvangen ons kindje niet in de eerste plaats voor ons eigen geluk - al mogen wij van de zegen genieten. Maar kinderen worden onder onze verantwoordelijkheid geplaatst om ze op te voeden tot eer van God. Een mooie en onmogelijke taak!

Het was voor Eline Zandee geen vraag of ze haar kindje wilde vernoemen. Het was voor haar heel speciaal om haar zoontje te kunnen vernoemen naar Niek, haar eerste, overleden man. In hetzelfde hoofdstukje zegt ze: Laten we bidden of de doopnaam die we kiezen een diepe betekenis mag krijgen, doordat ons kind heel persoonlijk oprecht verbonden mag worden aan God.

Als het gaat om de bevalling, in het laatste hoofdstukje, vraagt Eline zich terecht af: Zouden onze vragen, zorgen, misschien zelfs angsten over de bevalling ons niet tot God moeten leiden? Een bevallingsplan is niet voldoende. Bereid je voor met Bijbelteksten die je moed kunnen geven. Psalmen of geestelijke liederen om te luisteren en je gedachten op Hem te richten wanneer de eerste wee zich aandient. Bid of je Zijn aanwezigheid in dit proces mag ervaren. 'Ik vermag alle dingen door Christus, Die mij kracht geeft'. Dit is een compact, inhoudsvol boekje voor vrouwen die een kleintje verwachten. Eline vond het een mooie gedachte dat zij haar zoon later een inkijkje zou kunnen geven in haar gevoelens. Haar moeder, Jannie Kranendonk, heeft de fijne illustraties verzorgd. Haar man heeft enkele gedichten voor dit boekje geschreven. Dit is een waardevol cadeautje voor moederdag.

A. Janse-Pieterman, Rijssen

"Ik ben het, Die met u spreek"; ds. G. van Manen; uitg. Den Hertog; 122 blz.; € 14,90.

Ik ben het, Die met u spreek

Christus ontmoet de Samaritaanse vrouw bij de Jakobsbron. Dat is het thema van dit handzame en makkelijk leesbare boek. De geschiedenis van deze vrouw wordt in korte hoofdstukken uitgelegd, maar de wijsheid van de Zaligmaker staat centraal. De aardse spijze staat voor Jezus niet op de eerste plaats, want Zijn spijze is het doen van de wil van de Vader.

Hij zoekt de Samaritaanse, Hij vindt deze vrouw en Hij trekt haar. Met liefde wint Hij haar hart in. In het Spreukenboek lezen we: 'Wie zielen vangt is wijs' (Spr. 11:30b). Er ligt voor moeders (en vaders) zoveel onderwijs in. De Heere gaat onderwijs geven over het levende water. Over die fontein die bij Hem te vinden is en nooit zal uitdrogen. Er ligt een heel mooie lijn in deze geschiedenis naar de Heidelbergse Catechismus: ellende, verlossing en dankbaarheid. De Heere gaat haar ontdekken aan haar zonde en schuld. En dan gaat Hij vertellen dat Hij gekomen is. De ure is nu, dat wie de Naam des Heeren zal aanroepen, behouden zal worden. Wat een liefde wordt er dan uitgestort in het hart van deze vrouw. Ze gaat

de hele stad roepen: 'Komt, luistert toe gij Godgezinden, Gij die den Heer' van harte vreest, hoort wat mij God deed ondervinden, wat Hij gedaan heeft aan mijn geest'.

En de Samaritanen? Ze gaan naar de Jakobsbron om onderwijs. En ze vragen de Heere om in de stad te komen voor meer onderwijs! Dan valt deze naamloze vrouw weg en blijft alleen de Zaligmaker over. En die naamloze vrouw juicht nu eeuwig voor Gods troon.

Van harte aanbevolen om bijvoorbeeld als 'moederdag-cadeau' te geven en te ontvangen!

O.G. Labeë-Scheurwater, Veenendaal

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Lelystad,
ds. J.B. Huisman te Ermelo;
Te Woerden,
ds. J. van Rijswijk te Oud-Beijerland.

Bedankt:

Voor Den Haag-Scheveningen,
ds. J. van Rijswijk te Oud-Beijerland;
Voor Randburg (Zuid-Afrika),
ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;
Voor Rilland-Bath,
ds. W. Visscher te Amersfoort;
Voor Scherpenzeel,
ds. M. Joosse te Ede.

VERSLAG VERGADERING CLASSIS GOUDA 20 MAART 2021

Namens de roepende kerk van Benthuizen opent ds. G. Clements de vergadering. Op 12 februari 2021 is overleden ds. J. Driessen. Hij diende binnen onze classis de gemeenten Moerkapelle en 's-Gravenhage. In Berkenwoude is afscheid genomen van ouderling T. Slingerland na een ambtsperiode van 26 jaar. Op zondag 20 december 2020 ging ds. J.J. Tanis voor in de eerste dienst in het vernieuwde kerkgebouw te Boskoop; op 31 december nam hij afscheid van de gemeente. In Den Haag-Scheveningen is na een ambtsperiode van 18 jaar afscheid genomen van ouderling J.C. Thierry. Op 30 november 2020 is oud-ouderling J. Honkoop overleden in de leeftijd van 95 jaar; hij heeft 46 jaar in

Den Haag mogen dienen en maakte 41 jaar deel uit van het moderamen van de classis. Op 6 december 2020 mocht het echtpaar Dekker-Daudeij gedenken dat zij 25 jaar werkzaam waren in Gods Koninkrijk, eerst in Nigeria en daarna in Israël. In Den Haag-Scheveningen is op 7 januari 2021 stilgestaan bij het vertrek uit de kerkenraad van ouderling A. van Mourik, na een ambtsperiode van 19 jaar. Per 1 januari is afgetreden A.L. Plomp als ouderling van Gouda; hij heeft 7 jaar mogen dienen. In Gouda is per 1 januari afgetreden H. de Jong als diaken; hij heeft de gemeente 20 jaar gediend. Te Stolwijk was ouderling J.P. Blokland op 29 oktober 2020 25 jaar ambtsdrager.

Na het emeritaat van ds. Tanis is aanvullende steun in de vorm van enkele hulp-consulenten gekregen van de classis Ridderkerk. De preses wijst op het grote tekort aan predikanten binnen onze classis en roept op tot gebed tot de HEERE, of Hij arbeiders wil zenden. De classis bespreekt de jaarverslagen van Cedrah, Sirjon en De Vluchtheuvel. Er zijn grote gevolgen van de coronacrisis voor de zorginstellingen, zowel voor cliënten als voor het personeel. Het vaccinatiebeleid kwam bij zowel Cedrah als Sirjon aan de orde. Bij Sirjon was er aandacht voor het reanimatiebeleid. Bij De Vluchtheuvel is er een toename in het werk, mede door de coronacrisis was er veel vraag naar hulpverlening in gezinnen en voor jongeren. De classis benoemt diaken P. de Vos van Berkenwoude als lid van de commissie aan-

gepaste catechisatie. In het kader van de nieuwe appelregeling wordt er een voorbereidingscommissie appenzaken ingesteld. Er worden 5 leden en 2 plaatsvervangende leden verkozen, allen zijn ouderling. Ouderling A.G. Bregman licht de stukken van de classicale evangelisatiecommissie toe. Binnen de RIVM-maatregelen kan het evangelisatiewerk in Het Kompas te Scheveningen zijn voortgang hebben, zij het deels online. Ouderling J.H. de Boer geeft toelichting op de verbouwing van de Eben-Haëzerkerk en het vergadergebouw te Scheveningen. In april 2021 wordt de verhuizing naar het kerkgebouw voorzien, waarna het vergadergebouw voor de kringloopwinkel beschikbaar komt.

Aan de classis is een schrijven gezonden van de kerkenraad van Den Haag-Scheveningen, dat zich richt op de vraag naar het kerkelijk handelen van onze gemeenten richting het Joodse volk in de Tweede Wereldoorlog. Deze brief wordt in de volgende vergadering behandeld; hierbij wordt ook de zienswijze van het deputaatschap voor Israël betrokken. De preses verzoekt oud. Robbers van de roepende kerk van Benthuizen om te eindigen.

P.A. van Bokhoven, eerste scriba

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 48:

Het nieuwe adres van ds. A. Verschuure is met ingang van heden: Jan van Nassastraat 19 8281 ZC, Genemuiden, tel. 038-3854133; e-mail: dsaverschuure@kliksafe.nl

Berichten

HBO-OPLEIDING THEOLOGIE

Heb je interesse in een theologie-opleiding op grond van Schrift en Belijdenis? Welkom op onze CGO-voorlichtingsavonden.

- Voor BHT en PW: 12 mei
- Voor Grieks: 19 mei

Locatie: gebouw Driestar Educatief te Gouda. CGO HBO biedt de volgende opleidingsmo-

gelijkheden:

- Basisprogramma Hbo Theologie (BHT)
- Pastoraal Werk (PW)
- Docent Godsdienst (GL) i.s.m. Driestar Educatief
- Post-hbo cursus Grieks

Wilt u vrijblijvend kennis maken? Neem deel aan de driedelige lezingenserie over het

thema 'Lijden' waarvan de eerste plaatsvindt op 9 juni.

Aanmelden voor beide activiteiten is noodzakelijk. Meer informatie op: www.cgo.nu/hbo-opleiding/voorlichting-2021

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDINGEN

Hulpkoster P. Stok ontving een koninklijke

onderscheiding voor zijn vrijwillige inzet voor diverse comités, in de kerkelijke gemeente en in het IJssellandziekenhuis. Hij werd lid in de Orde van Oranje-Nassau. Ouderling W.M. van der Wilt ontving een koninklijke onderscheiding vanwege zijn inzet voor de zondagsschool, de jeugdvereniging, het jongerenblad en de evangelisatiecommissie. Ook bekleedde hij functies binnen de Jeugdbond en is hij catechiseermeester in de Chinese Christelijke Gemeente in Rotter-

dam. Hij werd lid in de Orde van Oranje-Nassau. Prof. dr. ir. C. Vuik ontving een koninklijke onderscheiding. Hij is sinds 1988 werkzaam bij de TU Delft, wetenschappelijk directeur Delft Center for Computational Science and Engineering, lid van de werkkommissie voor promoties en wetenschappelijk directeur van 4TU.AMI. Daarnaast zet hij zich in voor de kerkelijke en plaatselijke gemeenschap. Hij werd officier in de Orde van Oranje-Nassau.

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente Capelle aan den IJssel-MW feliciteert hen en wenst hun de zegen van de Heere toe.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Kerkdiensten

Deze kerkdiensten zijn fysiek alleen toegankelijk voor eigen gemeenteleden onder de geldende maatregelen

ZONDAG 9 MEI 2021

Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 14.30 uur ds. C. Hogchem; Alblasterdam 9.30 en 14.00 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 18.30 uur ds. P. Mulder; Arnhem 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 14.00 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 19.00 uur ds. M.H. Schot; Benthuizen 19.15 uur ds. G.W.S. Mulder; Berkenwoude 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.00 uur ds. R. Kattenberg; Bodegraven 15.30 uur ds. H. van der Heiden; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 uur ds. C. van Ruitenburg en 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; Capelle a/d IJssel-West 19.00 uur ds. C. Sonneveld; De Valk-Wekerom 9.30 en 15.00 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 10.00 en 19.00 uur stud. M.G. van Middendorp; Den Haag-Scheveningen 10.00 uur stud. P.J. de Raaf en 19.00 uur ds. W. Harinck; Den Helder 10.00 en 15.30 uur ds. A. Schreuder; Deventer 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Dinteloord 14.30 uur ds. K. Boeder; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 (H.D.) en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 9.30 en 11.45 en 17.00 uur ds. W.A. Zondag; Drachten 9.30 (H.D.) en 19.00 uur ds. A. Verschuure; Ede 9.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Eindhoven 15.30 uur stud. M. Boersma; Elspeet 10.00 en 15.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 19.00 uur ds. A. Schot; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Enter 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 en 15.00 en 19.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.00 uur ds. W.J. Karels; Goudswaard 15.00

uur ds. H.A. van Zetten; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; 's-Gravenzande 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Haamstede 16.30 uur ds. C. Harinck; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.30 uur ds. G. Clements; Hilversum 16.00 uur ds. J.B. Huisman; Houten 16.00 uur ds. W. Silfhout; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kamperland 14.30 uur ds. M. Karens; Kapelle-Biezelinge 10.00 en 16.30 uur ds. J. IJsselstein; Katwijk aan Zee 18.30 uur stud. L. van der Kuijl; Klaaswaal 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 18.30 uur ds. G. Beens; Kortgene 18.30 uur ds. J. IJsselstein; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; Krimpen a/d IJssel 9.30 uur stud. L. van der Kuijl en 16.30 uur (H.D.) ds. C. van Ruitenburg; Leerdam 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; Lelystad 15.30 uur stud. J. Beens; Lisse 16.00 uur stud. L. van der Kuijl; Meeuwen 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Melissant 15.00 uur ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Zuid 18.30 uur ds. J.B. Zippro; Middelharnis 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Mijdrecht 10.00 en 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; Moerkapelle 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 9.30 (openbel.) en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Nieuwerter Aa 19.00 uur ds. C.J. Meeuse; Nieuwerkerk 15.00 uur ds. S. Maljaars; Nieuwe-Tonge 15.30 uur ds. G. Pater; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur stud. J. Beens; Nisse 14.30 uur ds. D. de Wit; Nunspeet 9.00 en 11.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; Oosterland 14.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Oostkapelle 16.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Opperdoes 18.30 uur ds. A. Schreuder; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oude-Tonge 15.30 uur ds. M. Blok; Poederloijen 14.30 uur ds. E. Bakker; Poortugaal 16.00 uur ds. H. Brons; Puttershoek 14.30 en 19.00 uur (aangepaste dienst) ds. G.J. Baan; Rhenen 9.30 en 18.30 uur ds. F. Mulder;

Ridderkerk 9.00 (H.D.) en 11.00 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 14.30 uur ds. W.A. Zondag; Rotterdam-Centrum 18.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 9.00 en 11.15 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 en 15.00 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Sliedrecht 9.00 en 11.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 en 16.00 uur ds. B. Labee; Spijkenisse 14.30 uur stud. P.J. de Raaf; Sprang-Capelle 19.00 uur ds. L. Blok; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 9.30 uur ds. R.A.M. Visser en 14.30 uur ds. S.W. Janse; Tricht-Gelder-malsen 10.00 uur en 18.30 uur ds. W. Silfhout en 15.30 uur ds. J. Schipper; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 (H.D.) en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Vlaardingen 10.00 uur ds. H. Brons en 16.30 uur stud. P.J. de Raaf; Vlissingen 10.00 uur ds. C. Harinck; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. M. Karens; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur stud. M. Boersma; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Wierden 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; Woerden 19.00 uur ds. W.A. Zondag; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. P.D. den Haan; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 18.30 uur ds. M. Joosse; Zoetermeer 19.00 uur ds. H. Brons; Zwijndrecht 9.30 en 15.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 9.30 uur ds. M.H. Schot.

MAANDAG 10 MEI 2021

Houten 14.00 uur (huw.bev.) ds. W. Harinck.

DINSDAG 11 MEI 2021

Genemuiden 10.30 uur ds. A. Schot en 15.00 uur (intrededienst) ds. A. Verschuure.

WOENSDAG 12 MEI 2021

Lelystad 19.30 uur ds. J.B. Huisman; Mijdrecht 19.30 uur ds. G. Beens; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Oostburg 19.30 uur ds. J.B. Zippro; Poortugaal 19.30 uur (openb. bel.) ds. A. Verschuure; Sint Philipsland 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Spijkenisse 19.30 uur ds. G.J. Baan; Tricht-Geldermaalsen 14.00 (huw.bev.) en 16.30 uur (huw.bev.) ds. P. Mulder; Wierden 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. D. de Wit.

DONDERDAG 13 MEI 2021 HEMELVAARTSDAG

Aagtekerke 9.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 uur ds. C. Hogchem; Aalst 11.15 uur ds. W.J. Karels; Alblasserdam 9.00 uur ds. C. Sonneveld; Amersfoort 9.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 uur ds. R.A.M. Visser; Barneveld-Centrum 9.30 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.00 uur ds. P. Mulder; Bodegraven 11.30 uur ds. W.A. Zondag; Borssele 9.00 uur ds. D. de Wit; Brakel 9.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; De Valk-Wekerom 9.00 en 11.30 uur ds. B.J. van Boven; Den Haag-Scheveningen 11.15 uur ds. G.J. Baan; Dirksland 10.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 9.00 uur ds. W.A. Zondag; Ede 9.30 uur ds. M. Joosse; Elspeet 10.00 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 11.00 uur ds. D.W. Tuinier; Enkhuizen 9.30 uur ds. G. Heijkamp; Ermelo 9.30 uur ds. J.B. Huisman; Goes 9.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gorinchem 10.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 uur ds. G. Clements; Gravenpolder 9.30 uur ds. S. Maljaars; Gravenzande 9.30 uur stud. L. van der Kuijl; Hardinxveld-Giessendam 9.00 uur

ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 9.30 uur ds. M.H. Schot; Hilversum 10.00 uur stud. M.G. van Middendorp; Hoogeveen 19.00 uur (openb. bel.) ds. A.J. de Waard; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.00 uur ds. D.W. Tuinier; Kapelle-Biezellinge 10.00 uur ds. J. IJsselstein; Klaaswaal 9.30 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 11.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Krabbendijke 9.00 uur ds. P.C. Vlot; Krimpen a/d IJssel 9.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruijningen 11.00 uur ds. P.C. Vlot; Leiderdorp 11.00 uur ds. P. Mulder; Marknesse 11.15 uur ds. A. Verschuure; Meliskerke 9.30 uur ds. M. Karens; Middelburg-Centrum 8.45 en 11.15 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.00 uur ds. C.J. Meeuse; Middelharnis 9.30 uur ds. G.J.N. Moens; Moerkapelle 9.30 uur ds. W. Silfhout; Nieuw-Beijerland 9.30 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 11.00 uur ds. D. de Wit; Nijkerk 11.15 uur stud. J. Beens; Oostkapelle 9.30 uur ds. C. Harinck; Opheusden 10.00 uur ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.30 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 uur ds. G. Pater; Puttershoek 11.30 uur ds. J. van Rijswijk; Rhenen 9.30 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.00 en 11.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur stud. M. Boersma; Rijssen-Noord 9.00 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.00 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.00 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 11.00 uur ds. C. Sonneveld; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 9.00 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 uur ds. J. Schipper; Sliedrecht 9.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.00 uur stud. J. Beens; Terneuzen 10.00 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Uddel

10.00 uur stud. P.J. de Raaf; Urk 10.00 en 16.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 uur ds. H. Brons; Vlissingen 11.00 uur ds. C.J. Meeuse; Waardenburg 11.15 uur ds. A.T. Huijser; Wageningen 10.00 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 9.30 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 uur ds. J. de Kok; Yerseke 9.30 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zwijndrecht 9.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn.

VRIJDAG 14 MEI 2021

Bodegraven 18.30 uur (huw.bev.) ds. W.A. Zondag; Kootwijkerbroek 14.00 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Krabbendijke 14.30 uur (huw.bev.) ds. P.C. Vlot.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 9 MEI 2021

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.00 uur evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

DONDERDAG 13 MEI 2021 HEMELVAARTSDAG

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 uur evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 uur evang. S. de Visser; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

Verpleegkundige (20jr) **zoekt zelfst. woonruimte regio Rotterdam.**
Tel. 06-13579484.

Woudenberg/Scherpenzeel. Te huur op mini-camping "Klein Oudenhorst": 10-persoons vakantiehuisje, stacaravans en kampeerplaatsen. Tel: 0640023232 www.kleinoudenhorst.nl

Prachtige collectie PVC design tegels, Steen-decoren, Hout-decoren.
Uw eigen huis = de beste showroom.
DE VLOERENKONING.NL 06-19557166

Huurwoning gezocht voor alleenstaande vrouw in omgeving **Scherpenzeel/ Barneveld e.o.** Tel. 06-81274025

Stijlvolle **rouw - gelegenheid - doopkleding**
www.kindergelegenheidskleding.nl

Luxe, kindvriendelijke vakantiewoning nabij strand op Goeree-Overflakkee te huur. Voor info en prijzen kijk op www.vakantiewoningherkingen.nl

Schoonmaakhulp gezocht voor 1 ochtend in de 2 à 3 weken. Jong gezin, regio **Barneveld**, 0611824416.

www.scheurfotokaarten.nl
Luxe fotokaarten voor elke gelegenheid. Een scherpe prijs voor de verkoping op uw eigen vereniging en/of goede doel.
0317-616735 / 06-51564461

Hoi hoi! Kom je bij ons op vakantie?
Bouw 'n stoere hut in het bos. Of.. stook een kampvuurtje met papa of mama! Ezels borstelen, schommelen, duikelen, skelteren, er is hier zo lekker veel ruimte!
Kijk op selseberg.nl

Boek jouw ideale vakantie!
www.diskoffer.nl
vakanties met zondagsrust

Te koop onze prachtige moderne bungalow in Grafhorst, nabij Kampen.
Van alle gemakken voorzien! 6 slaapkamers, grote woonkamer, schuur 8x6 tuinhuis met luifel en grote tuin.
<https://www.funda.nl/koop/grafhorst/huis-87695754-zalmhof-17/>
Tel. 06-53126803

CAMPING EN CHALETPARK

"DE VERBORGENE HOEK"

Kom kamperen in FRIESLAND of huur CHALET of compleet ingerichte LODGETENT bij de FRIESE MEREN
www.deverborgenehoek.nl 0514-602065

Uw woning of bedrijfspand in Veenendaal en omgeving verkopen of verhuren?

Maak gerust een vrijblijvende afspraak voor een adviesgesprek en ontvang een aantrekkelijke offerte.

BURGLAND

Makelaars

Zandstraat 61
3901 CK Veenendaal
0318-628412
www.burglandmakelaars.nl
info@burglandveenendaal.nl

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatoisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

Wordt dealer
en ga voor puur.

Mail Daan
Blankestijn via
daan@agicon.nl

Meer weten?
Bel 06 12 02 24 87.

Gezond, natuurlijk
en heerlijk zacht van
smaak.

Glutenvrij en rijk
aan Vitamine B en
mineralen.

Ga naar
boekweitthee.nl

begrafenisverzorging

Wij verzorgen alléén begrafenissen in elke woonplaats in Nederland, maar voornamelijk op de Veluwe, in Kampen en omgeving en in Rijssen en omgeving.

Dag en nacht bereikbaar én beschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
Ditmar Markusse tel. 038-3332383

Regio Rijssen, Enter, Wierden
Mark Vos & Arja van den Belt tel. 0548-540053

Regio Veluwe en omliggende gebieden
Benny Vos & Mark Vos tel. 0577-401689

Vetrouwd verzorgd

www.begrafenisverzorgingvos.nl

Pieter Heykoop ONLINE IMPROVISATIE- CONCERT

"Bolsward... waar de eerste improvisaties zijn ontstaan"

D.V. woensdag 12 mei 20.00 uur
(avond vóór Hemelvaartsdag) **vanuit de
Martinikerk Bolsward**

Kijk en luister mee! Vanaf 10 mei is de link naar
dit concert beschikbaar op: www.pieterheykoop.nl

☛ HULPVERLENING

☛ COACHING

☛ TRAINING

☛ TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke

T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl
| www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

METGEZEL, tweemaandelijks blad voor
jong en oud in de lijn van **Philpot**.
Gratis proefnummer: 0594-643202
www.gospelstandardvrienden.nl

ZW-Frankrijk: kamperen bij de boer,
kleinschalig, puur natuur, einde van
de wereld en toch dichtbij.
www.kamperenopdeanderekant.fr

Met herdruk De zeemansvrouw:
Schipperserie weer compleet!
47 dl voor € 375,- ipv € 702,65:
www.ramshoorn.nl

Conflictbemiddeling d.m.v.
Mediation voor zakelijk en privé.
Drs. J.C. de Jonge, gecertificeerd
'Psycholoog - Mediator NIP'.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
www.dejonge-consultancy.nl

Laatste preken v JC Philpot 1-2 à €12,50
William Gadsby 1-3 à €12,50
Preken van John Kershaw 1+2 à €32,50
En meer! hetbraambos.nl 078-6933783

Te huur: onze gezellige sta-caravan
op camping de **Hofstee in Nunspeet**,
geschikt voor 2 tot 4 personen,
met fijne tuin. Bel 06 57347363

'Specialist in vloertegels, wandtegels en PVC vloeren'

Energieweg 8c | 4231 DJ Meerkerk | 0183 - 35 42 25 | kroonvloereninsteen.nl

De specialist in het milieubewust
isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Energijstraat 7 7461 TZ RIJSSSEN Tel: 0548 546055

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Profiteer nu!! landelijke subsidie

www.profijtisolatie.nl

De slimste upgrade van elke stationwagen tot zevenzitter of achtzitter. Vanaf € 579,50 geleverd in heel Nederland.

www.kinderachterbank.nl
App/bel 0645986229

Acidophilus Plus (NeoLife): probioticum - ondersteunt een goede darmwerking, verhoogt de weerstand tegen ongunstige bacteriën en schimmels. Kortingscode: AP2021 Komme 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl

BROUWER
PSYCHOLOGEN

Wilt u weer sterker in het leven staan?

Brouwer Psychologen biedt kinderen, jongeren en volwassenen hulp bij psychische klachten en in moeilijke situaties. Onze medewerkers helpen u gedreven en betrokken verder vanuit onze christelijke identiteit. Lees hoe wij er voor u en jou kunnen zijn op www.brouwerpsychologen.nl. Of bel ons op **0180 - 426955**.

Locaties

Ridderkerk, Barneveld en Geldermalsen

Vacature Operationeel Directeur

Van Kooten
TUINMATERIALEN

Over Van Kooten

Directeur Benjamin de Jong: "Wij hebben een vacature voor een Operationeel Directeur met een logistieke focus, die zich lang aan ons bedrijf wil verbinden!" Mensen blij maken met Buiten Leven producten! Dat is de missie van Talentems opdrachtgever Van Kooten Tuin & Buiten Leven uit Numansdorp. Van Kooten is een sterk groeiend bedrijf en de bedrijfscultuur typeert zich als nuchter, eerlijk en direct.

Wat ga je o.a. doen?

Je optimaliseert de samenwerking tussen inkoop, operations, planning en logistiek en zorgt voor rust en structuur bij hectiek en sterke groei. Je analyseert en optimaliseert het gehele logistieke proces en inrichting van systemen, inclusief afdeling planning en customer service. Je ontwikkelt visie op toekomstige afzetvolumes in samenspraak met directieleden.

Interesse?

Meer informatie over de vacature en het vereiste profiel kan je vinden op de website van Talentem. Reageer via info@talentem.nl en voeg je C.V. en motivatie toe, of reageer door op de groene 'knop' te drukken bij de vacature op de website van Talentem.

 www.talentem.nl
085 - 130 4676

Talentem.
Recruitment | Assessment | Interim HR

Jouw bruidsjurk...
-Uniek -Maatwerk -Betaalbaar

www.atelier-joline.nl
Reeuwijk

ACTIE!! Neolife - nieuwe website!

Plaats een bestelling van €50 online en ontvang Hand&Body Lotion t.w.v. €14,65 GRATIS! Komme 0634826766 (Actie geldig van 1-15 mei)
www.naturalhealthproducts.nl

JOH.DEHEER
toetsen en meer, sinds 1898

**UW ORGEL- ÉN
PIANO SPECIALIST**

www.johdeheer.nl

Leeghwaterstraat 46/47
3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611

**LIVE
STREAM**

VROUWENOCHTEND

GRATIS TOVBOX

Volgt u de morgen via de livestream?
Bestel dan vooraf de box op israelochtend.nl

Voor meer informatie, om aan te melden en om de uitzending te volgen:

israelochtend.nl

VROUWEN ACHTER HET GAARKEUKENWERK D.V. dinsdag 18 mei

Tijd: 10.00 tot 12.00 uur

Locatie: Gereformeerde Gemeente Tricht-Geldermalsen

Afhankelijk van de maatregelen die dan gelden, hopen we met een groep dames bij elkaar te komen.

Vooraf aanmelden is noodzakelijk.

Via videoboodschappen maken we kennis met het **gaarkeukenwerk in Oekraïne**

Mw. N. Zöld uit Budapest

vertelt hoe het is om predikantsvrouw te zijn in deze stad

Mw. M.J.M. Dekker- Daudey uit Nazareth

vertelt ons over haar werk in Israël

PROGRAMMA MET MUZIKALE MOMENTEN

VanWijngaarden
AUTO THEORIE
ONLINE
 - TIP
www.verkeerstheorievanwijngaarden.nl

kina
 begrafenisverzorging
 D.W. Schipper **010-458 31 12**
 Capelle a/d IJssel
 J. Kooijman **0182-58 39 32**
 Gouda
 Dag en nacht bereikbaar
 WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

 Reformatische
Relatiebemiddeling
Op zoek naar een partner
in de reformatische gezindte?
 Tel.nr: 06 - 1732 9621
www.refo-relatie.nl

 Beenmode bestelt u
 eenvoudig en snel op
www.dm-fashion.nl
 06-23943969
 Ook voor GROTE maten
 bent u bij ons
 op het juiste adres!

HEEREN
 VAN
OPHEUSDEN

AMBTSKLEDING
MAATKOSTUUMS
TROUWKOSTUUMS
GELEGENHEIDSKLEDING

AFSPRAAK MAKEN?
 We bieden de mogelijk-
 heid voor een afspraak
 in de avonden of voor
 bezoek bij u aan huis.

HEERENVANOPHEUSDEN.NL | 0488 42 96 90 | INFO@HEERENVANOPHEUSDEN.NL
 BURGEMEESTER LODDERSTRAAT 38 | 4043 KM | OPHEUSDEN

Begrafenisonderneming

Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89
info@begrafenisondernemingtreur.nl
www.begrafenisondernemingtreur.nl

BOUWHOF
 BEZIG MET JE HUIS.
BOUW, SANITAIR, KEUKEN EN INTERIEUR
SHOP.BOUWHOF.NL
 Edisonstraat 115 2723 RT Zoetermeer 079 - 3310700 www.bouwhof.nl

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder
 Kerkelijk weekblad van de
 Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers
 ds. G.J. van Aalst
 Perengaard 65, 3264 PB Nieuw-Beijerland
 T 0186-576990
 E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor
rubriek "Vraag en antwoord"
 ds. B. Labee
 Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
 T 0318-51 35 97
 E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk),
berichten en meditaties:

J. van 't Hul
 Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
 T 0651-622260
 E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berich-
ten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten
en beroepingswerk
 Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
 Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
 T 0348-489900
 E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan
 Verloop drukkerij
 postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
 T 078-6912899
 E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
 vóór de week van verschijning aange-
 leverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
 maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,40 per mm.
 Familieberichten € 0,45 per mm.
 Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
 Adreswijzigingen enz. aan:
 Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
 Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
 T 0348-489900
 E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden
 IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
 Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen
(bij vooruitbetaling):
 voor Nederland: € 14,50 per halfjaar
 (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
 *afwijkend tarief voor:
 Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika
 Mr. A.M. Berman
 3340 Culp Rd. Unit 11
 Vineland Stn. ON LOR 2E0
 T 905 562 1331
 E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
 ingezonden bijdragen, kerknieuws, berich-
 ten en advertenties zonder overleg aan te
 passen, in te korten of zonder opgave van
 reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
 aansprakelijkheid betreffende de inhoud
 van de advertenties en de (recensies van
 de) aangekondigde boeken.

Voor niemand bang

WILLIAM VRAAGT AAN ZIJN
STUDIEVRIEND JOHN WYCLIFFE OF
HIJ OOK DENKT DAT HET EIND VAN DE
WERELD NABIJ IS.

“Je stelt me een moeilijke vraag, William”, antwoordt John aarzelend. “Wij weten niet wanneer de wereld vergaat. Dat weet God alleen. De Heere Jezus heeft gezegd in Mattheüs 24: ‘En gij zult horen van oorlogen en geruchten van oorlogen’. Het is waar dat ons land inmiddels al twaalf jaar in oorlog is met Frankrijk. De Heere Jezus heeft voorzeggd dat er pestilentiën zullen zijn, dat wil zeggen epidemieën. Wat dat betreft zou de pest een voorteken kunnen zijn dat de Heere Jezus wederkomt. Maar ja, Hij heeft er wel bij gezegd: ‘Ziet toe, wordt niet verschrikt; want al die dingen moeten geschieden, maar nog is het einde niet’. Dat zei de professor toch laatst ook tijdens het college? Maar ik begrijp je vraag wel, hoor. Ook ik loop er vaak over na te denken. Want verderop in dat Bijbelhoofdstuk zegt de Heere Jezus dat al die dingen nog maar een begin van de smarten zijn’.

‘Een begin, John?’ brengt William met moeite uit. ‘Een begin? Dat kan toch niet!’ Hij pakt zijn vriend bij de arm en vraagt met stemverheffing: ‘Hoeveel mensen zijn er sinds de pest uitbrak al niet overleden in Engeland? Men zegt dat alleen in Londen het laatste halfjaar al honderdduizend mensen zijn gestorven. Ik hoorde dat de doden niet eens meer netjes begraven worden, maar dat ze zomaar opgestapeld op straat liggen, omdat de straatvegers bijna allemaal gestorven zijn. Koning Eduard III kan wel een dreigende brief schrijven aan de burgemeester van Londen dat hij de straten moet laten opruimen. Maar wie zou dat moeten doen? Zó erg is het in ons land. En dat alles zou nog maar het begin zijn?’

De Koning der koningen

Heb jij onze koning, Willem-Alexander, weleens van dichtbij gezien? Misschien was hij in jouw woonplaats en liep hij vlak langs je. Dat was bijzonder!

De discipelen zijn drie jaar lang dicht bij de Koning der koningen geweest. Elke dag kregen ze onderwijs. Ze hebben gezien dat de Heere Jezus wonderen deed en hoorden Hem spreken over Zichzelf en Zijn Vader. Na Zijn opstanding moeten de discipelen op aarde nu echt afscheid nemen van hun Heere. Op Hemelvaartsdag denken we daaraan. De Koning der koningen gaat naar de hemel. Vanaf de Olijfberg vaart Hij op tot God. De elf discipelen zien het. Ze hebben Zijn zegenende handen gezien. Een engel zegt hun naar Jeruzalem terug te gaan en te wachten op de uitstorting van de Heilige Geest.

De Heere Jezus is nu in de hemel om als Koning der koningen te regeren en voor Zijn volk te bidden tot God de Vader. In Johannes 17 staat: ‘Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt’. Zo is de Heere een Voorspraak bij Zijn Vader. De Heere is in de hemel, daarom zullen Zijn kinderen zeker volgen. Als ze sterven of als de oordeelsdag komt, mogen ze voor altijd bij Hem zijn. Wat zijn Gods kinderen toch gelukkig en veilig bij de Heere! Zolang als Zijn kinderen op aarde zijn, zal de Heilige Geest hen onderwijzen, leiden en bemoedigen. Lees maar eens hoe dat in Zondag 18, vraag 49, van de Heidelbergsche Catechismus staat.

Heeft deze Koning het in jouw leven voor het zeggen? Is Hij ook jouw Voorspraak? Bidt Hij tot Zijn Vader ook voor jou? Vraag of je bij die hemelse Koning mag horen. Kijk eens naar Petrus, naar David, naar Thomas. In Psalm 68 vers 19 staat dat zondaren, wederhorigen, voor altijd bij de Heere mogen wonen. ‘Geloofd zij God met diepst ontzag!’

Leestip: Handelingen 1 vers 4-12

Ds. Labee over: **Koning Sálomo en zijn levenseinde**

Wilt u iets schrijven over koning Sálomo en zijn levenseinde? Ik zocht in de Bijbel naar verzen waarin duidelijk blijkt dat zonden worden beleden en verzoening benodigd. Zijn er aanwijzingen in deze richting?

Twijfel

De vraagsteller is wat in twijfel over de bekende koning Sálomo. We lezen in de Bijbel van zijn geboorte uit David en Bathséba: 'En zij baarde een zoon, wiens naam hij noemde Sálomo; en de HEERE had hem lief, en zond heen door de hand van den profeet Nathan en noemde zijn naam Jedid-Jah, om des HEEREN wil'. Beminde van de God van het verbond, 'omdat de Heere hem liefhad en omdat hij een voorbeeld zou zijn van de Heere Christus, Die de welbeminde Zone Gods, de Stichter van Gods huis en de rechte Koning des vredes is' (kt. 45b). We lezen rijke zaken over de opgroei-

ende koningszoon en zijn latere koningschap: 'En Sálomo had den HEERE lief, wandelende in de inzettingen van zijn vader David' (2 Kon. 3:3a). Zijn spreekwoordelijk geworden wijsheid, de verkregen rijkdom en roem, het grote vredelijk en de ontmoeting met de koningin van Scheba worden nadrukkelijk in de Heilige Schrift verhaald. Heerlijk is ook de beschrijving van de machtige tempel die hij mocht inwijden onder Gods hoge goedkeuring.

Maar... bijzonder verdrietig is te lezen in 1 Koningen 11: 'En de koning Sálomo had vele vreemde vrouwen lief, en dat benevens de dochter van Farao: Moabitische, Ammonitische, Edomitische, Sidonische, Hethitische; van die volken waarvan de HEERE gezegd had tot de kinderen Israëls: Gijlieden zult tot hen niet ingaan en zij zullen tot u niet inkomen; zij zouden zekerlijk uw hart achter hun goden neigen; aan dezen hing Sálomo met liefde. En hij had zevenhonderd vrouwen, vorstinnen, en driehonderd bijwijven; en zijn vrouwen neigden zijn hart. Want het geschiedde in den tijd van Sálomo's ouderdom, dat zijn vrouwen zijn hart achter andere

goden neigden; dat zijn hart niet volkomen met den HEERE zijn God was, gelijk het hart van zijn vader David' (vs. 1-4). Wat loopt het droevig laag af met deze koning!

Maar toch, we hoeven niet te twifelen aan zijn zaligheid. Als er staat dat de Heere Sálomo heeft liefgehad, mogen we weten dat dit eeuwig vast ligt. Maar we lezen nergens van een nadrukkelijk breken met deze zonden. Graag volgen we onze kanttekenaar die in de inleiding op Prediker schrijven: 'Velen onder de geleerden houden het daarvoor, dat Sálomo dit boek geschreven heeft in zijn groten ouderdom, nadat hij vele jaren van het rechte pad der ware godzaligheid was afgeweken, maar nu wederom tot God bekeerd (Zie de aant. 2 Kron. 11 op vers 17). In hetwelk hij door het ingeven des Heiligen Geestes, voor de ganse gemeente des Heeren, is betuigende zijn ernstig berouw en leedwezen over zijn voorgaande leven, verfoeiende hetzelve, als zijnde ijdelheid der ijdelheden, door dewelke de mens niet kan verkrijgen de tijdelijke rust en het genoegen des gemoeds, veel minder het hoogste goed, hetwelk is de eeuwige zaligheid. Tegelijk is zijn voornemen, alle mensen met zijn voorbeeld of voorgang te leiden tot vroomheid en godzaligheid (...)'.

Type

Graag willen we van Sálomo afwijzen en heenwijzen naar Jezus Christus, van Wie Sálomo slechts een type is. Hij werd in een kribbe gelegd en in doeken gewonden. Zijn troon is geen elpenbenen zetel maar een kruis. Zijn gevolg is uit de wegen en heggen samengeraapt. En toch is Zijn Naam 'meer dan Sálomo', want Hij is niet gekomen om gediend te worden, maar om Zijn ziel te geven tot een rantsoen voor velen. Als Sálomo sterft, 'erft' hij alleen maar uit vrije gunst, die eeuwig God bewoog. Als Koning Jezus sterft, laat Hij een volk (tijdelijk) achter, dat schatrijk is vanwege Zijn overvloedige verdienstenschat. Méér dan Sálomo is Jezus! Hij heeft altijd geleefd tot eer van Zijn Vader en tot zegen van Adamskinderen. Hij openbaart het raadsel van de verzoening: hoe God met een verloren schepsel gemeenschap kan hebben door het plaatsbekledend Lam. En de 'helft' van Hem kunnen we u/jou, lezer(es), niet aanzeggen. Al wat aan Hem is, is gans begeerlijk... Maar Salomo's leven blijft een ernstige waarschuwing! Net als dat van Lot.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.